

Nro. 47.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Pénteken Décembernek 10-ik napján
1802-ik esztendőben.*

B é t s.

A' Fels. Császári Királyi udvart, az egész Monarchiának nagy örömére, ismét egy draga tsemetével szaporítottak meg a' kegyelmes egek. Tegnap előtt viradóra Fels. Afzszonyunk le betegedvén, egy igen szép és egészséges hercegegetskét szült e' világra, kit még azon napon, dél előtt 11 és 12 óra közt a' Velencei Patriárka Gr. Flangini meg is keresztelt, sok nagy méltóságú személyeknek jelenlétében. A' kiseded hercegnek Ferentz Károly Josef név adatott a' szent keresztésben. Keresztattyává Feldmarsal Károly Kir. Fő herceg, Fels. Fejedelmünk igen kedves testvér öttse választatódott, de a' ki betses egészsége-

A a a

nek változásától tartván, maga helyett, két kedves testvér öttseire, úgymint, Antal és János Kir. fő herczegekre bizta kereszt atyai kötelességének végbe vitelét. — A' kereszteleés alatt a' belső váras bátyain sürüen kivont nagy ágyuk három versben harfogtak. — Mind Fels. Asszonyunk, mind a' izületett kiseded herczeg kívánt egesselében vagynak.

Magyar Ország.

Pestről, December 5-ik napján. Az ide való Kir. fő Oskola új tisztviselőinek választása, a' múlt Novemb. utolsó napján ment a' szokott ceremóniával végbe. Magnificus Rectorrá *Stipsits Ferdinánd Károly* Ur, a' Filozofiának 's Orvosi Tudománynak Doctora, a' Pathologiának, Therapiának és Materia Medicának közönséges Tanítója tétetődött, a' ki ezen hivatalt 1797-ben viselte leg először. — A' Facultások Decanussáivá következő személyek választódtak, úgymint, a' *Juridica* Facultásban: *Barics Adalbert* Ur *Juris Doctor*, a' *Statisticának* rendes és közönséges Tanítója, és a' *Juridica Facultasnak* *Pro-Seniora*; a' *Medica Facultásban* *Schönbauer József* Ur, az Orvosi Tudománynak Doctora, a' természetű *Historiának*, és a' *Specialis Therapiának* rendes és közönséges Tanítója, 's a' természetű gyűjtemények *Kabinetumának* *Directora* s. a. t.; a' *Filozofica Facultásban* *Stipsics Aloys Emmanuel* úr, a' Filozofiának és szabad mesterségeknék *Doktora*, az *Archaeologiának* és *Numismaticának* közönséges Tanítója, és az *Universitas Bibliotekájának* *Gondviselője* s. a. t.

Máramaros Vármegyében Szigetről November 20-ik napján. Tegnap előtt, *Senator Leznau* házában tűz támadván, hirtelen annyira el terjedt, hogy egy két fertály óra alatt 81 ház, egy templom, a' *Kamarális Só magazinum*, és sok Ura-

ság épületei, 42 istállók emészttettek meg, és változtak hamuvá. Az ez által okoztatott kárt, még most meg határozni nem lehet; annyit mindazáltal mondhatni, hogy az által sok ház népkólduffágra jutott, és kénytelen alamisna kéregetéssel magát táplálni.

Német Ország.

Berlinből Novemb. 24 = dikén. Az ide való szegénység szükségéinek fel segellése végett, következő kegyelmes rendelkezéseket méltóztatott a' mi Fels. Királyunk tenni. 1) Hogy az ő Felsége ravására süllenek kenyeret, és hogy egy öt fontos tzipóért azok, a' kik tanubizonyosság levelet mutathatnak szegénységről, két garasnál többet ne fizessenek, a' mellynek jó módal leendő kiosztására azon formán, mint 1800-ik esztendőben vólt, különös Commissió neveztetett ki. — 2) Hogy az ide való Publicum számára az itt lévő Királyi magazinumok nyittassanak fel, és kinek kinek adattassék azokból annyi rozs liszt, a' mennyire szüksége leszen, óltsó áron. —

Norimbergából Nov. 28 = dik napján. Az Ansbachi és Bayreuthi Prusszai Királyi Kormányfőek olly tilalmazó parantsolatot adott ki mostanában, melly szerént se életet, se földi almát, sem egyebet városunkba onnan bé hozni szabad nem leszen. Előjáróink, a' Frankóniai Kerületbéli Gyűllésnél panaszt tévén ez ellen azon eszedtek, hogy forditassék el a' reánk e' miatt következő nyomorúság. Városunk vidékének meg határozása a' további egyezéstől függ. Azok a' Vál. Fejedelmek, és Német Országi hercegek, a' kiknek szabad Imperialis városok adódtak ki pótolás fejében, politica alkotmányokra nézve azon lábra fogják azokat állítani, a' millyenen más Országokban a' privilégiált városok állanak.

Frankfurtból Nov. 29 = ikén. Itten az a' hir repdes, hogy a' Német Birodalombéli Fő Cancellarius és Aschaffenburgi Vál. Fejedelem, Német Ország egyházi alkotmányának elintézése végett, egy hatalmas Német udvarral alkuba bocsátkozott volna. Ez a' hir azon okból nem láttatik bihetőnek, mivel Pápa ő Szentsége maga vállalta annak elintezését magára. — A' Bádeni Kormány-szék már minden ki elégités fejében néki adatott tartományokat és egyházi jószágokat el foglaltatott. — A' Német Orzági Fejedelmeknek Nestorja a' Bádeni Marchio életének enyészetre közelítő estejére tellyes örömmel tekinthet, a' mennyibe Statu-sait meg bővítette, és maga régi dicsőlléges familiájának a' Vál. Fejedelemségi méltóságot is meg nyerte.

Memmingenből, Dec. 1 = ső napján. Tegnap napon tette le városunk a' Baváriai Vál. Fejedelem hűségére, a' hitet. Azokban a' tartományokban, 's városokban, mellyek ő Vál. Fejedelemségének, a' Svéviai Kerületben, ki elég és végett adattak, különös katonaság fog ki állítani. A' körül belől lévő klastromok is el foglaltattak, a' kasszák le petsételtettek; a' Baváriai Vál. Fejedelemségi tzimerek és parantsolatok a' közönséges helyeken ki függesztettek, a' tisztviselők új urok hűségére hittel le köteleztettek s. a. t. A' köönséges hódolás meg nem határozott időre halasztódott.

Regensburgból, Decemb. 1 = ső napján. Ő V. Fejedelemsége a' Fő Cancellarius nevében mai napon foglaltatott el polgári módon a' mi városunk, minden kasszák le petsételtettek, a' tisztviselők ő Vál. Fejedelemsége hűségére hittel is le köteleztettek, és egy tartománybéli Commissarius állitatott fel, mellynek az ide való nagy Prépost Gróf Thurn tétetődött előülőjévé. Az ide való városi katona őrizet is ma tette le az ő Vál. Fejedelemsége hűségére a' hitet, és

ennekutánna, a' Vál. Fejedelemségi katonasággal együtt fog szolgálatot tenni.

Regensburgi Diétalis Dolgok.

A' Német Deputatióuak 31-ik ülésében arról tett a' Brandenburgia Vál. Fejedelemségi követ jelentést, hogy az Orániai örökös herczeg következő igireteket tett volna a' Fuldai Püspöki herczegnek: 1) hogy a' múltó kastélyok közül, tettefe szerént a' leg szébbet, 's a' leg alkalmasabbat válassza magának lak helyül. — 2) hogy minden házi butorjait, ezüst 's arány edényeit s. a. t. vissza adja nékie, úgy mindazáltal, hogy idővel vissza kaphassa. — 3) hogy azok a' szolgálatjában lévő személyek, a' kiket tovább is meg tart udvarában, hólta után penziót fognak nyerni. — 4) hogy magának a' Püspöki herczegnek penzió fejében 36000 forintot fog esztendőnként fizetni.

Regensburgból November 29-dikén. A' Német Deputatióuak végző decretuma az úgy nevezett Recessus, tegnap előtt adatódott ki nyomtatásba, és a' Császári tellyes hatalommal felruházott követ is meg kérttetett, hogy arra reá állani, és azt a' közbenjáróságot magokra válalt Hatalmásságok ministerjeivel is közleni méltóztasson.

Ez a' Császári tellyes hatalmú követ. R. Sz. Birodalombéli Báró Hügel, illy foglalatú Jegyzést küldött, a' közbenjáróságot magokra válalt Hatalmásságok követjeinek:

„A múlt holnap 26-dik napján, az alább irt Császári meg hatalmazott követnek szerentséje volt a' két minister uraknak olly kinyilatkoztatást tenni, hogy Ő Császári Fellege a' köztsendességek fenn tartása eránt szüntelen a' leg igazabb kívánság által lévén lelkesítette, azokat az akadályokat, a' mellyek a' Párisi Kormány-

széssel való alkudozásoknak kielégítésére voltak, már el háritotta, és hogy a' Toskanai Nagy és Fő Herczeg ki elégítéséről tétetett planumot már valósággal el is fogadta, következésképen tellyes bizodalommal van Ő Császári Felsége az eránt, hogy ezen baratságos meg egyezés minden órán tökéletességre fogna vitetödni. — Igen nagy öröme szolgált az az alább irtnak, hogy a' közbenjáróságot magokra válalt Hatalmasságok követjeiknek ezen most folyó hólnapnak 15-ik napján neki által adott jegyzéseikben Ő Császári Felsége igasságos kívánságának beteltyesítésére mind ök, mind a' Német Deputatio nagy hajlandóságot mutattak. Nagy reménységben lévén a' Német Deputatio az eránt, hogy Ő Cs. Felsége mindeneiket jóva hagyni fogna, szükségesnek ilte az a' alatt az idő alatt, míg a' Császári udvar és Frantzia Kormányzék közt kezdödtö alku tökéletességre menne, azon planumot, melyet a' közbenjáróságot magokra válalt Hatalmasságoknak minifterjei annak eleibe terjesztettek, és egyik idöröl a' másokra rész szerént meg változtattak, rész szerént ához néhány töldalékokat kötöttek, végsö decretumba foglalni, és az alább irtat is meg kéresni a' végre, hogy vele abban meg egyezzen. “

„A' mennyiben tehát az alább irtnak, a' Deputatio végzéseinek egybe foglalt summáját az ide zárt töldalékban közleni szereztséje van, semmi különös meg jegyzés nélkül nem szüköködik, hogy a' Császári Commissiónak lehetetlen még most azt egész mivóltában el fogadni. Az avval ellenkező okoknak el mellözésekkel, kedves reménységben van az alább irt az eránt, hogy a' Párisban kezdödtö alkudozásnak következése az eddig való akadályokat el fogja háritani, és olly ki elégített fog szerezni, mely Ő Császári Felsége szives kívánságával egyező leszen, és az eddig elő fordült ki pótolás dolgának jóvá hagyása al-

tal, a' közbenjáróságot magokra válalt Hatalmas-
ságok eránt való nagy tiszteletét is nyilván ki fog-
ja mutatni, — A' mig ezen egyezésnek követke-
zése a' Német Deputatiónak tudtára adatódna
addig az alább irt semmi jegyzést nem adhat, a'
végfő decretum eránt s. a. t."

Ennek az utólfő decretumnak, avagy Reces-
susnak 17-ik cikkelye ekképen szól: „Az Impe-
rialis szabad városoknak Collegiuma, a' követke-
zendő szabad 's másoktól nem függő városokból
fog állani, úgymint, Augsburg, Lübeck, Norim-
berga, Frankfurt, Bréma és Hamburg városok-
ból. Ezeknek minden azokhoz tartozó vidékek-
ben tellyes felsőfégek, és törvényes hatalmok le-
szen, minden ki fogás nélkül; úgy mindazáltal,
hogy azoktól az Imperium leg főbb itilő széké-
re is szabad legyen az appellatió. — E' végre
minden rendes, és rendkívül való hadi adoktól
örökre mentek lesznek, és a' háborúról s békes-
ségről tétetendő kérdésekben soha semmi tanáts-
kozásokban részt nem vesznek. E' mellett poto-
lás fejében a' következők rendeltetnek azok-
nak, úgymint *Augsburg* várossának mind azok az
egyház jószágok, épületek, vagyonok, és jövedel-
mek, mellyek annak territoriumában, a' városon
belől, és kívül találtnak, minden kifogás nélkül
s. a. t."

Molt már a' Députatió rendes üléseinek vé-
ge lévén, ezután tsak olyankor fog ülést tartani,
a' midőn valamelly fontos tárgy elő fordul. —
Mivel a' Saecularisatio és Compensatio a' Német
Birodalom eddig vólt alkotmányát egészen meg-
változtatta, leg közelebb egy más Deputatió ne-
veztetik ki, a' mellyre tudniillik az új Constitu-
ciónak ki készítése bizattatni fog.

Batava Respublika.

Hagából Nov. 23-ikán. A' hozzánk küldött

Csász. Kir. követ B. Felz a' múlt szombaton jött Brüsszelből hozzánk és ő is jelen volt azon vendégségben, melyet a' mi külső dolgokra ügyelő ministerünk a' Respublikánkhoz küldött első rangú Frantzia követ kedvéért adott. — Még csak a' Prussziai Királyi követ héjja, kinek egy Agens viseli most a' képét. — Polgár *Hultmann* a' reá bízott dolgot Berlinben el végezvén, hólnap váratik ide vissza. — Tegnap igen fényes bált adott a' Frantzia első rangú követ polgár *Se-monville*, mellyen 300 személynél többen jelentek meg.

Tudva való dolog az, hogy a' Batava Respublika Venloot, Maastrichtot, és a' Hollándiai Flandriát a' Frantzia Respublikának engedte, mellyeknek ki pótolása a' Rénus alsó részének jobb partyán fekvő tartományokból ígertetett néki meg; hanem meg változtatván szándékát a' Frantzia Kormányzék most azon folyó víz bal partyán akarja a' Batava Respublikát ki elégíteni, 's el vesztett birtokai helyett Cleviát a' Prussziai Geldriát, a' Meursi volt herczegség egyik részét az úgy nevezett Eugenius sántzának régi canalisáig annak adni, hogy ekképen Frantzia Ország és Hollandia ezen canalis által hasitasson el egymástól. Illyenképen Venloo városa, mellynek falai alatt ez a' canalis a' Maas vizével öszve kaptoltatik, és Rheinberg városa, a' hol a' Maas vize a' Rénusba bé omlik, a' Frantzia Respublikának maradnak. — Ezt a' két várost első rangú váraknak akarja a' Frantzia Kormányzék tenni.

Minthogy pedig igen sokat nyerne ezen ki pótolás által a' Batava Respublika, abban állapodtak meg, hogy mind ez, mind a' Berlini udvar, mellynek kettős haszna fog abból lenni, első ez, hogy a' Batava Respublikának ígirt Rénus jobb partyán lévő tartományokat meg nyeri; másodsor mellze fog a' Frantzia határoktól len-

ni, egynéhány milliomot fizessenek a' Frantzia Republikának.

Helvétziai Respublika.

A' mióta az ezen Köz Társaságban támadt hazafiak közt való háborúnak le tsendelésére oda Frantzia truppok küldettek, azóta meg nem szűnnek a' Londoni közönséges újság levelek a' Frantzia Kormányzékét rágalmazni, és avval vádolni, hogy ezt a' Respublikát is magáévá tenni igyekeznek. Ezeknek a' Londoni új ág leveleknek bé torholtatásokra, a' Párisi fél officiális Zsurnál, az úgy nevezett *Défenseur de la Patrie*, az az, a' Haza védelmezője 26-ik Novemberi újság darabjában ekkent ír: „Az Angliai Zsurnáliflák úgymond, sokkal jobban zajognak, mint sem a' *Politica* és *Diplomatica* ellenünk. Arra való nézve szükség nekik tudtokra adni, hogy annak az allianciának avagy baratságos szövetségnek egyik tzikkelye szerént, mely 1798-ik elz-tendőben, Augulus 9-ik napján, a' külföldi x-ra ügyelő Frantzia minister és Zettner 's Jenner Helvétziai követ miniszterek közt kötött, világosan köteles volt arra a' Frantzia Kormányzék. Ennek a' tzikkelynek foglalattya ide megyen ki: *A' Helvétziai Respublika mástól való nem füg-gesért, és egysegéért jót áll a' Frantzia Respubli-ka, és ha Helvétziának jelenvaló Constitutióját a' függetlenség fel forgatni igyekezne, magát arra kötelezi a' Frantzia Respublika, hogy a' Helvétziai Respublika keresére minden szükséges segedelmet fog annak adni, és mind belső, mind külső ellen-ségeinek ellent áll.*“ Illyenképen lenki sem bolz-sonkoba ik azon, hogy a' Frantzia Kormány-zék, a' Helvétziai mostani Constitutióinak fenn állását védelmezni, és azt meg nem engedni kíván-nya, hogy Tell Wilhelmnek maradékai, a' szen-vedhetetlen arisztokratáknak és néhány független

familiáknak predáivá légyenek. — Windham úrnak sem ékessen szólló mestersege, sem gvinéjai meg nem erőtlennithetik ezen szövetséget, még kevésbe a' Frantzia Respublika erejét, melly azt eszközteni kívánja.

Schafhausenből Nov. 27. dikén. A' Bernai Kántonban 5000, a' Tigurumi Kántonban is 5000 főből álló Frantzia sereg van őrizeten. Ezekon kívül még három Frantzia regement jö Helvéciába. — B. Müller, a' Cs. Kir. udvarhoz rendelt Agensi hivatalyában meg erőssitetett, 's reá a' bizatott, hogy a' vólt Helvécziai Agens *Diesbachnak* onnan leendő el küldetését szorgalmaztassa. — Kétség kívül az egységnek aikotmányara fog a' mi jövendőbéli Constitutióknk építetni. — Minden gyűjtött fegyvert Tigurumba vittek a' Frantziák.

Bernából Novemb. 26. dikán. A' Cántonbéli aikotmány az új Constitutió által semmivé fog tétetődni. 's egész Helvétzia 4 departementumra avagy osztályra osztatódik fel, következésképpen az aristocraticus 's democraticus Kánton nevezetek meg szűnnek. — Ide egy *Bairo* nevű Frantzia Commissarius Ordonnator, születésére nézve Korszikai fi jött. — Tigurumból, Bernából, 's több egyéb városokból sokan mennek Aarburgba az ott lévő Status raboknak látogatására.

Nagy Britannia.

Néhány közönséges Londoni újság levelek azt merik, de minden fundamentom nélkül, állítani, hogy a' Frantzia első Conzul 17000 embert szándékozott volna napkeleti Indiába küldeni, de hogy világosan meg izeute volna néki a' Londoni Kir. Kabinet, hogy ezen számos hadi népnek oda leendő küldetését úgy fogná venni, mintha világosan hadat izenne volna ellene. Ezen 's több

ehez hasonló költött hírek által kívánnyák az Angliai nemzetet a' Frantzia Kormányzék ellen fel ingerleni. — Azt sem emészthetik meg jó kedvel, hogy a' Londoni Kir. udvarhoz küldött Fr. követet Andreossy Generálit mindenütt örömmel nézte 's vette a' nép. Azonban tagadhatatlan dolog az, hogy az Angliai és Frantzia Kormányzéknek valamely fontos dologról leveleznek egymással, és hogy az elsőbb olly intézetet tétetett mind a' szárazon mind a' vizen hogy akármely szempillantásban kívánnyák a' szükség és a' környüállások, mingyárt útnak inditathassa hadi és hajóseregeit. — General *Andreossy* már egynéhány Conferentiát tartott az Anglus miniszterekkel, a' ki felől azt beszélik némellyek, hogy ő Magyar fi legyen, és hogy Posonban született volna 33 esztendővel ennekelötte e' világra, következésképen, a' Frantzia revolutio kezdetekor ment volna oda által.

Londonból Nov. 15 = dikén. Máltából és Egyiptomból igen fontos levelek küldettek a' Kormányzékhez. Az Alexanariából jött magános levelek azt beszélik, hogy az Egyiptomi Mamelukok és Törökök majd minden nap tsatáznak egymással, és hogy, ha másképen nem fordul a' hadi szerentse, diadalmat fognak a' pártos Beyok a' Fényes Portán venni. E' miatt nem akarja a' Londoni Kormányzék a' még Egyiptomban lévő Anglus seregeket onnan vissza hívni. Gibraltárban olly parantsolat küldetett, melly szerént, minden ott lévő Anglus hadakozó hajóknak az Admiral *Bickerton* közép tengerben lévő flottájához kell menni — Az Angliai hadakozó hajókon 30 Orosz nemes ifják szolgálnak most, a' kik olly végből küldettek oda az Orosz Császártól, hogy tanulják meg azokon a' tengeri szolgálatot.

Londonból Nov. 19 = dik napján. A' Parlamentumnak negyed nappal ennekelötte kezdődött első gyűlésében, köz akarattal és meg egyve-

zével *Abbot* úr válaszfódott az Alsó Parlamentumban szószollónak. Ezen alkalmatoflággal sok emlékezetre méltó beszédek tartattak. — *Scott* úr a' többi közt azt mondotta; ha valaha szükségesfvolt, úgymond, ezen hivatal viselésére derék embert válaszfotani, most leg inkább van, még pedig olly személyt kell keresnünk, a' ki azon esztelen és pusztító vélekedéseknek engesztelhetetlen ellensége legyen, mellyek Európa tsendes-ségét sok ideig meg háborították, sőt ha tovább is bé húnvt szemekkel el néznénk azokat, végtére az egész pallérozott világot el pusztítanák s. a. t. *Lascelles* úr is tódította ezt a' feltételt, 's következő nem kevés figyelmetefféget okozott kifejezésekkel szóllott: „A' következő Parlamentumi gyűlésekben, úgymond, mellyek igen emlékezetesek fognak lenni, igen igen alkalmatos szószollóra leszen minékünk szükségünk, azért kiváltképen, mivel Európa köz házna fog azoknak tárgya lenni, mellynek jövendőbeli bátorságáról, és mastól való nem függeséről kell minékünk tanátskozni. — Én pedig részemről erre alkalmatosabb embert *Abbot* Úrnál nem esmérek. Végtére a' sok beszéd után, köz akarattal ő, tudniillik *Abbot* úr tétetődött az Alsó Parlamentum szószollójává, a' ki *Addington* úrnak miniferségre lett emeltetése után is viselte már azon fontos hivatalt, és a' ki minden revolutionalis vélekedéseknek halálos ellensége.

Londonból Nov. 20. dik napján. A' Frantzia első rangú követ Generál *Androssy*, tegnap előtt vólt a' Fels. Királynál első audientzián. Egy igen szép Frantzia hintón ment a' Királyi udvarba. Három inasának és kotsisának, a' ki született Anglus, mint szinte az első Conzul tselédjeinek, arannyal prémzett zöld posztóból tsinált köntösök vólt. Magának a' Frantzia követnek a' Conzularis testörző sereg Generális forma ruhája vólt, kalapja mellé három tolból va-

16 bokréta vólt szurva. Abrazatja barna, teste állása és lépése igen szép — nagy egyenlősége van a' Wallisi herczeggel. — Si. Jámesebe lett bé érkezésekor, a' Ceremonia mester Sir *Cottrel* vezette ötet bé a' Király antikamarájába Hitelező levelét, a' szokott czeremoniával nyújtotta bé a' Fels. Királynak, a' ki felette kegyelmessen fogadta ötet. Maga kvártelyába lett vissza menetelekor fok 100 nézők vették hintáját körül 's ötet *vivat* kialtaftal fogadtak. A' nap dél után Lord *Pelhamnál* ébedelt a' hol tsak nem mindnyájan, jelen vóltak a' Status ministerek.

Török Birodalom.

Konstantzinápolyból Octób. 29. dikián: Az Egyiptom Országban lévő Anglus truppok semmi készülettal lenni nem láttatnak, hogy onnan el mennének, sőt minden környülállások azt mutattyák, hogy sokkal tovább maradnak ott, mint sem gondolták volna — Generál *Hutchinson*, és a' Török Nagy Vezér olly egygyezésre léptek egymás közt, hogy Alexándria városa az Anglusok kezében maradjon, annak erősségeibe pedig Török katonaság szállitasson bé; de mivel e' két nemzetbéliek egymást nem szenvedhetik, már sokszor üstökbe kaptak egymással, melly miatt kéntelen vólt az Anglus commandirozó Generális azt sürgetni, hogy az erősségek is adattassanak néki által, de ja' mellyre semmiképen nem állott az ott lévő Török Basa. — Magános levelekből jól tudja ezeket a' Konstantzinápolyban lévő Anglus követ L. Elgin, de mivel officialis tudósitást azokról még nem vett, ő sem tehetett a' Fényes Porta előtt az Alexandriai erősségekben lévő commandirozó Basa ellen panáaszt. Azonközben a' Reis-Effendivel gyakorta való conferentiát tart az eránt, miként nyerhessen az Anglus kereskedő hajóknak, a' Fekete Tengeren szabadon való

hajókázást. — A' Spanyol Országai, Nápolyi, és Heiruriai követek is ezt szorgalmaztatták a' magok nemzeteknek hasznokra, de mindeniknek azt válaszolta a' Fényes Porta, hogy arra való szabadságot különös baratságos szövetség, és költsönös haszon nélkül senkinek nem adhat.

A' Török határokról Nov. 6 - ik napján. Az a' földrendülés, melly October 25 - ikén kezdődött és azon hólnap 29 - ik napjáig hol itt hol amott tapasztaltatott, 's Warsóviától fogva Móldván 's Oláh Országokon által egészen a' Jóniai tengerig ki terjeszkedett, *Bukarestben* és az Ithakai szigetben, a' híres *Ulysses* hazájában, leg több károkat tett. Némely helyeken October 25 - dik napján, másutt azon hólnap 26 - ikán, ismét másutt 27 - ikén és 28 - ikán, ismét másutt, mind a' három vagy négy napon egyszersmind tapasztaltatott. — *Bukarestben* leg több kárt okozott October 25 - ik napján, a' hol, a' városon belől egy piatz egészen el süllyedt, 's a' helyen viz fakadt, melly erős kenköves szagot bocsátott ki magából. — Minthogy igen sokan ki futottak lak helyeikből, a' föld alá temettetett szerentsétlen embereknek a' számát még most meg határozni nem lehet.

Jegyzés. A' Konstantzinápolyból ezen a' héten ide jött posta, és az onnan ide jött levelek a' Konstantzinápoly városon történt szerentsétlenségről egy betüvel sem emlékeznek; következésképen meg nem erőssítetik az a' hir, [mellyet ez előtt költ újság darabjainkban Erd. Olvasóinkal, mások után, mi is közlöttünk.

Olasz Ország.

Maylandból Nov. 18 - dik napján. A' néhai Pármai herczegnek holt teste fel nyitvatván az Orvosok által, úgy tapasztalták, hogy a' májját melly rendkívül nagy vólt, valamelly rakforma seb sértet.

te volna meg's e' miatt történt volna hirtelen halála. Betegségének végső napjaiban sok fekete epe folyt ki a' száján és orra lyukain. — Minthogy a' Frantzia zsoldban vett, és a' Sz. Domokos szigetébe küldetett Lengyel legió, a' pártos feketék ellen igen vitézi módon viselte magát; a' még most is szolgálatunkban lévő több Lengyel seregek is Frantzia zsoldba vétetődnek, és ezek is amaz után küldetnek.

Elegyes Dolgok.

A' Braunschweigi és Magdeburgi tartományokban a' Cichoria gyökérből tfinált kaffénak nagy kelete van, és külföldekre is sok mázsa ki vitetik esztendönként. Azokban a' Cath. vallású Német Országi tartományokban, mellyek pótolásképen adattak a' Württembergi herczegnek, bizonyosfokká tétetődtek a' lakosok arról, hogy valamint ennekelötte, úgy ezután is szabad vallásbéli gyakorlás engedődik nékik. — Ex-Director *Laharpe*, a' nékie ajánltatott követséget fel nem vállalván, a' Bernai és Tigurumi választó polgároknak akként válaszolt, hogy ő 1798-ik esztendőben is nagyon hibázott abban, hogy magára vállalta a' Director-ságot, és most sokkal inkább hibazna, ha azon két Cánton ügyében Párisba menne. — Az özvegy Pármai herczegné, Mária Amália Auszriai fő herczeg asszony 50 ezer tallért adott *Marchese Ventura* kezében olly véggel, hogy azon summát a' Pármai herczeg udvarban szolgált személylyek közt, meg holt férje és hozzája mutatott hívségeknek neminemüképen leendő megjutalmaztatására osztaná ki. — A' Berlini Kir. udvarnál eddig volt Szárdiniai királyi követ, Piemonti örökségeinek meg tartása végett ezen hivatallyától bútsút vett, és Berlinben szándekozik ennekutánna szüntelen lakni. — Néhai *Büsching* Geografiáját, Hamburgban *Ebeling* és *Normann* igyekeznek újobban ki nyomtattni, mellyben minden az ő halála után Európában történt sok vál-

tozások fel fognak jegyeztetni. — A' minémü nagy gyűlölséggel viseltetett *Paswan Oglu* a' Fényes Porta ellen ennekelötte va ó esztendőekben, épen olly nagy bürgósággal kívánnya most annak ditsőllégét öregbiteni. — Elzaki Amérikának új *Eboracum* nevü városában, egy 80 esztendőös *Frantzia emigrans* lakik, a' ki 10 esztendővel ennekelötte magát arra kötelezte, hogy míg a' *Frantzia Korona* praetendens ösi thronusába vissza nem tétetődik, addig le nem beretváltattya a' szakállát. Hanem néki is értésere esvén az, hogy házajában a' Királyság helyett *Consulatus* állítatódott fel, és hogy *Bonaparte Napoleon* ezen esztendőben hóltig való *Consullá* tétetődött, hosszú szakállat egészen le beretváltatta. — *Filadelfiában* ez iden is sok embert a' földbe temetett az úgy nevezett sárga hideg — A' múlt *November 9-ik* napján *Londonban* egy esze veszett ember a' Királyné palotája eleibe meuvén, azt kívánta, hogy botsállák ölet bé ö Felségehez, hogy ö *Esaiás Proféta* fia legyen, és hogy azért jött, hogy e' világot jelenvaló veszedelmes állapotjából kiszabadítsa s. a. t. A' helyett, hogy a' Kir. palotába bé botsátatott volna, a' bolondok hazába küldetett, a' hol már néhány esztendőktől fogva ingyen kvártélyra és asztalra vólt. — A' *Frantzia* megtartó Tanács közzül 50 *Senátor* fog néhány *departementumokba*, vagy osztályokba küldetni, 's ök fogják azokat kórmányozni. Eddig vólt 25000 *liverből* álló esztendei fizetések 50000-vel fog meg jobbitatni. — *Néhai I. Péter Orosz Császár*, ifjú esztendeiben, az alatta való nemzeteknek ki palléroztatása végett, külső Országokba utazott, és minden fabrikákat, manufacturákat, 's hajó építő magazinumokat szorgalmatossan megnézett, meg vizsgálta. — *Bonaparte Fr. első Consul* minden szép mesterségek mihelyeit meglátogat, azért, hogy azokat jobban fel elevenithesse, 's tökéletesebbekké tehesse.